

پاسخنامه تشریحی

۱ - ۱ - تندشونده روبه بالا

۲ - کندشونده روبه پایین

۱ - ۲ - هم نوع نیستند.

۲ - به یک جسم وارد می شوند.

- ۳

الف

$$F_N = mg = 1000N$$

$$f_{s \max} = F \Rightarrow f_{s \max} = \mu_s F_N \Rightarrow 500 = \mu_s \times 1000 \rightarrow \mu_s = 0,5$$

ب

$$R = \sqrt{F_N^2 + f_{s \max}^2} \Rightarrow R = 500\sqrt{5}(N)$$

۴ - بنابر قانون اول نیوتون چون جسم در حال سکون است، پس نیروهای وارد بر آن متوازن هستند و اندازه نیروی اصطکاک ایستایی برابر است با اندازه نیروی محرک که در راستای سطح به جسم وارد می شود.

$$f_s = 0N$$

۵ - گزینه ۳

- ۶

$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \Rightarrow 0^2 - 20^2 = 2a \times 40 \Rightarrow a = -\frac{5}{2} \frac{m}{s^2}$$

$$a = -\frac{f_k}{m} \Rightarrow a = -\frac{\mu_k F_N}{m} \Rightarrow a = -\frac{\mu_k mg}{m} = -\mu_k g$$

$$a = -5 = -10\mu_k \Rightarrow \mu_k = 0,5$$

- ۷

$$F_e = kx \Rightarrow 2 = k(12 - L_0) \Rightarrow 3 = k(L_0 - 7)$$

$$\frac{2}{3} = \frac{12 - L_0}{L_0 - 7} \Rightarrow L_0 = 10 \text{ cm}$$

- ۸

$$g = \frac{GM_e}{r^2} \Rightarrow \frac{g_r}{g_1} = \left(\frac{r_1}{r_r}\right)^2$$

$$\frac{g_r}{10} = \left(\frac{Re}{2Re}\right)^2 \Rightarrow g_r = 2,5 \frac{m}{s^2}$$

- ۹

سرعت (در این حالت شتاب صفر است).

الف

برابر (این دو نیرو عمل و عکس العمل هستند، پس اندازه آنها با هم برابر است).

ب

نیروی وزن

پ

- ۱۰

چون شتاب رو به پایین است، علامت آن منفی است.

الف

$$F_N = m(g - a) \quad F_N = 60(10 - 3) \quad F_N = 420N$$

شتاب سقوط آزاد برابر با شتاب گرانش است ($a = g$), در نتیجه:

ب

$$F_N = m(g - a) = m(g - g) = 0$$

- ۱۱

حداقل نیروی مورد نیاز برای به حرکت درآوردن جعبه، برابر با $f_{s,max}$ است.

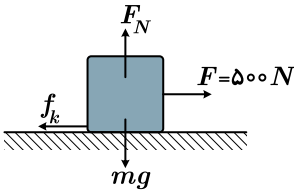
الف

$$f_{s,max} = \mu_s F_N \xrightarrow{F_N = mg = 75 \times 10 = 750N} f_{s,max} = 0,6 \times 750 \quad F = f_{s,max} = 450N$$

ب

$$F_{net} = F - f_k = F - \mu_k mg \quad F_{net} = 500 - (0,5 \times 75 \times 10) = 125N$$

$$\Delta p = F_{net} \Delta t \quad \Delta p = 125 \times 2 = 250 \frac{kg \cdot m}{s}$$

۱۲ - فنر را از نقطه‌ای آویزان می‌کنیم و طول اولیه آن را اندازه می‌گیریم (L_1). وزنه را به فنر آویزان کرده و در شرایط تعادل دوباره طول فنر را اندازه‌گیری می‌کنیم (L_2). حال با استفاده از رابطه روبه‌رو مقدار k را به دست می‌آوریم.

$$k = \frac{mg}{L_2 - L_1}$$

- ۱۳

الف

مساحت سطح تماس دو جسم

ب

$$\text{تکانه } (F_{net} = \frac{\Delta p}{\Delta t})$$

پ

تغییر می‌کند (وزن جسم با ارتفاع از مرکز زمین رابطه عکس دارد).

۱۴ - با توجه به قانون اول نیوتون، چون در این حالت هیچ نیرویی به آن وارد نمی‌شود، با سرعت ثابت به حرکت خود بر خط راست ادامه می‌دهد.

۱۵ - چون با توجه به قانون سوم نیوتون، میخ هم بر چکش نیرویی در خلاف جهت وارد می‌کند.

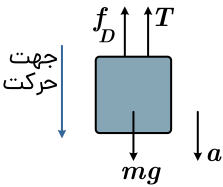
رابطه تغییر طول فنر را در هر دو حالت می‌نویسیم. نیروی وارد بر فنر با وزن هر وزنه برابر است - ۱۶

$$kx = mg \rightarrow \begin{cases} kx = 1 & (1) \\ k(x + 3,5) = 8 & (2) \end{cases} \xrightarrow{(2)-(1)} \begin{cases} 8 - 1 = 3,5k \\ k = 2 \frac{N}{cm} \end{cases}$$

۱۷ - نیروهای وارد بر جعبه را رسم می‌کنیم و جهت حرکت جعبه را جهت مثبت در نظر می‌گیریم. داریم:

$$mg - T - f_D = ma \quad 400 - T - 100 = 40 \times 2$$

$$T = 220 N$$

۱۸ - رابطه تغییر طول فنر را در هر دو حالت می‌نویسیم. نیروی وارد بر فنر با وزن هر وزنه برابر است.

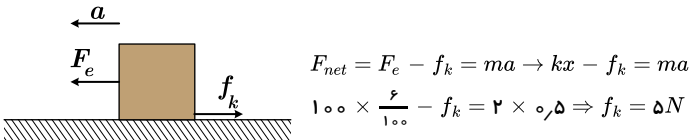
$$F = kx \rightarrow \begin{cases} 60 = k(16 - L_0) & (1) \\ 90 = k(18 - L_0) & (2) \end{cases} \xrightarrow{(2)-(1)} \frac{90}{60} = \frac{18 - L_0}{16 - L_0} \Rightarrow L_0 = 12 cm$$

- ۱۹

$$F = f_{s,max} = \mu_s F_N \xrightarrow{F_N=mg} 50 = \mu_s \times 10 \times 10 \Rightarrow \mu_s = 0,5$$

۲۰ - چون جسم حرکت می‌کند، نیروی اصطکاک از نوع جنبشی است.

نیروهای وارد بر جسم را در راستای افقی رسم می‌کنیم. جهت حرکت جسم را جهت مثبت در نظر می‌گیریم و داریم:

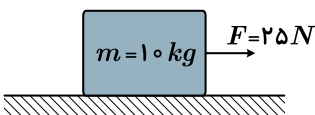
$$F_{net} = F_e - f_k = ma \rightarrow kx - f_k = ma$$

$$100 \times \frac{2}{100} - f_k = 2 \times 0,5 \Rightarrow f_k = 5 N$$

۲۱ - سطح زیر نمودار نیرو - زمان برابر تغییرات تکانه است. داریم:

$$\Delta p = S \rightarrow \Delta p = \left(\frac{0,6 + 0,4}{2} \right) \times 300 = 150 \frac{kg \cdot m}{s}$$

$$F_{av} = \frac{\Delta p}{\Delta t} \rightarrow F_{av} = \frac{150}{(0,8 - 0,2)} \Rightarrow F_{av} = 250 N$$

- ۲۲

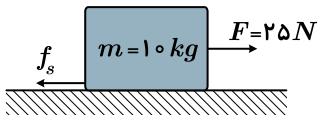

الف) ابتدا نیروی اصطکاک ایستایی بیشینه را محاسبه می‌کنیم و آن را با نیروی $F = 25N$ مقایسه می‌کنیم. بنابراین داریم:

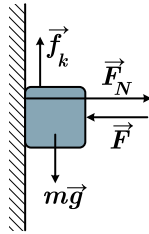
$$f_{s,max} = \mu_s F_N \xrightarrow{F_N=mg} f_{s,max} = 0,4 \times 10 \times 10 = 40N$$

نیروی اصطکاک در آستانه حرکت بزرگ‌تر از نیروی چلوبرنده می‌باشد ($f_{s,max} > F$) بنابراین جسم حرکت نمی‌کند.

ب) در این حالت بر جسم نیروی اصطکاک ایستایی وارد می‌شود که با نیروی F برابر است.

$$F_{net} = ma \xrightarrow{a=0} F - f_s = 0 \Rightarrow f_s = 25N$$

- ۲۳

نیروهای وارد بر جسم را رسم می‌کنیم:

$$mg - f_k = 0 \rightarrow f_k = mg = 40N$$

$$f_k = \mu_k F_N \xrightarrow{F_N=F} 40 = 0,1 F \Rightarrow F = 400N$$

- ۲۴

$$K = \frac{p^2}{2m} \rightarrow K = \frac{(8 \times 10^{-2})^2}{2 \times 2 \times 10^{-2}} = 0,16J$$

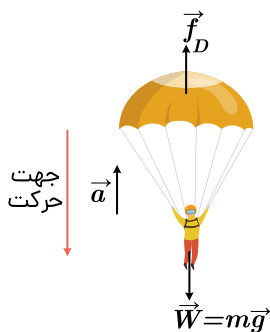
- ۲۵

$$\frac{g_r}{g_1} = \left(\frac{R_e}{R_e + h}\right)^2 \rightarrow \frac{g_r}{g_1} = \left(\frac{6400}{6400 + 1600}\right)^2 \Rightarrow \frac{g_r}{g_1} = 0,64$$

- ۲۶

- الف درست
- ب نادرست
- پ نادرست
- ت نادرست

- ۲۷

با توجه به اینکه حرکت چتر باز کندشونده است، جهت شتاب به سمت بالا است و داریم (جهت بالا را مثبت فرض کرده‌ایم):

$$f_D - mg = ma \xrightarrow{\substack{m=70kg \\ a=8 \frac{m}{s^2}}} f_D - 700 = 560 \Rightarrow f_D = 1260N$$

- ۲۸

$$\frac{g_1}{g_r} = \left(\frac{r_r}{r_1}\right)^2 \rightarrow \frac{10}{2,5} = \left(\frac{r_r}{6400}\right)^2$$

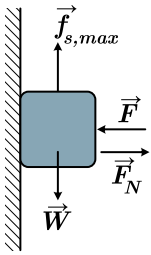
$$r_r = 12800km$$

$$r_r = R_e + h \xrightarrow{R_e=6400km} h = 6400km$$

۲۹ - دستکش‌های بوکس معمولاً چندلایه هستند و لایه‌های متعدد، باعث افزایش زمان برخورد می‌شود. طبق رابطه $F_{av} = \frac{\Delta p}{\Delta t}$ ، با افزایش مدت زمان ضربه (Δt) ، نیروی متوسط کاهش می‌یابد.

۳۰ - نیروهای وارد بر جسم را رسم می‌کنیم:

$$F = F_N = 40 \text{ N}$$

$$W \leq f_{s,max} \xrightarrow{W=mg} mg \leq \mu_s F_N \Rightarrow \mu_s \geq \frac{mg}{F_N} \xrightarrow{\substack{F_N=40 \text{ N} \\ m=2 \text{ kg}}} \mu_s \geq 0.5$$

۳۱ -

الف

متغیر

ب

چهار

پ

بیشتر

ت

مستقیم

ث

کوچک‌تر

۳۲ - اجسام میل دارند هنگامی که نیروی خالص وارد بر آنها صفر است وضعیت حرکت خود را حفظ کنند. این خاصیت لختی نام دارد.

۳۳ - با توجه به قانون سوم نیوتن، نیروهای عمل و عکس‌العمل، دو نیروی هم‌اندازه و در خلاف جهت هم هستند که به دو جسم متفاوت وارد می‌شوند؛ بنابراین نیروها همدیگر را خنثی نمی‌کنند.

۳۴ -

$$F_{net} = ma \rightarrow F - f_k = ma \xrightarrow{f_k = \mu_k mg} 440 - \mu_k \times 800 = 80 \times 1.5 \Rightarrow \mu_k = 0.4$$

۳۵ -

$$(F_{net} = ma \rightarrow mg - f_D = ma \quad a = g - \frac{f_D}{m})$$

با توجه به این رابطه، هر چه m بیشتر باشد، شتاب حرکت بیشتر است؛ در نتیجه $a_2 > a_1$ است.

۳۶ -

الف

نادرست

ب

درست

۳۷ - وزن با جرم معین را به یک فنر در راستای قائم، آویزان می‌کنیم. به کمک خط‌کش، تغییر طول فنر را اندازه می‌گیریم؛ سپس با رابطه $k = \frac{mg}{\Delta L}$ ، ثابت فنر را محاسبه می‌کنیم.

۳۸ -

الف

$$f_{s,max} = \mu_s mg \rightarrow f_{s,max} = 0.4 \times 30 = 12 \text{ N} \xrightarrow{\substack{F < f_{s,max} \\ \text{جسم ساکن باقی می‌ماند}}} f_s = 8 \text{ N}$$

کاهش

ب

۳۹ -

$$\frac{W_2}{W_1} = \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2 \rightarrow \frac{W_2}{W_1} = \left(\frac{R_e}{6R_e}\right)^2 \Rightarrow \frac{W_2}{W_1} = \frac{1}{36}$$

۴۰ -

$$T - mg - f_D = ma \rightarrow 60 - 50 - 2.5 = 5a \Rightarrow a = 1.5 \frac{m}{s^2}$$

۴۱ - مکعب چوبی با جرم معین را بر روی سطح افقی قرار می‌دهیم و یک سر نیروسنج را به آن مکعب می‌بندیم. سپس به کمک نیروسنج مکعب را می‌کشیم و رفته‌رفته اندازه نیرو را بیشتر می‌کنیم تا مکعب در آستانه حرکت قرار بگیرد. در این حالت نیروی اصطکاک ایستایی وارد بر مکعب بیشینه است و داریم:

$$\mu_s mg = F$$

۴۲ -

$$g = G \frac{M_e}{r^2}, \quad \frac{g_2}{g_1} = \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2$$

$$\frac{g_2}{10} = \left(\frac{R_e}{2R_e}\right)^2 \rightarrow g = 2.5 \frac{m}{s^2}$$

- ۴۳

الف

درست

ب

نادرست

پ

نادرست

ت

نادرست

- ۴۴

$$F_e = f_k \rightarrow f_k = k\Delta x \rightarrow f_k = 80 \times 0,1 = 8N$$

$$F_N = mg = 0,6 \times 10 = 6N$$

$$R = \sqrt{F_N^2 + f_k^2} \rightarrow R = \sqrt{36 + 64} = 10N$$

- ۴۵

$$|\Delta p| = |m\Delta v| \rightarrow |\Delta p| = |0,2(-18 - 12)| \rightarrow |\Delta p| = 6 \frac{kg \cdot m}{s}$$